

Lindauers

Pagaidu isdewums
Walla.

Politisks, sacheedrisks un literariisks deenas laikraksts.

II. gada gahjums.
Numurs maksā 2 lpp.

Nr. 277. (478.)

Åsturteðin, 29. október (11. novembri.)

1915

Welu, apawus nu drehbes,
ari leetotus, luhsd peedahwat **Beglin**
Apgahdaschanas Nodala pee **L.**
V. R. Rigā, Terbatas eeld **Rt.** 1-3.

Walka, 29. október.

Prostituzija un karšči

Palaseet lahdū wezu grahmatu pat karu. Tur weenmehr buhs rakstis par lauschu lauschanam, dedsinaschanam un jeeveeschu išvaročhanu. Ženos un pat widus laikos ir notikuschi kari ar formelu jeeveeschu laupišchanu. Kats, kas ween buhs laijjis lahdū romanu pat widus laikeem, buhs džirdejis, sa te pilī eeslodstas nolampitās jaunawas, kuras atdewa brunineku baudai. Bet pat no bibeles laikeem zilweze atmin, ka karā weenmehr ir ussēhluse labprātiga prosti-tuzija un weenlahrscha baudu džihwe. Kareiwi bija ruvji pret eenaidneckeem, tilpat usmazhigi, launu neprotoschi tee bīja pret seeweelēm un tapehz tās nisur eekaroja. Kas gan neāminēs netiklibas beidsomos karos. Frantschu rewoluzija Robespjers iobija netikles ar nahvi. Tomehr tad failas grijetes nahza un de-joja uj eelas. Napoleona jaldati ari Baltijā eenesa sifilisu, ko wehl tagad tautā sauz par „pranzusi“. Elementataka ceapāshchanas ar wahzu - frantschu un freewu - japauu karu stahstis par babilo-nistu ijsdīhwi īchajās tragedijās. Karā ir instinktu wata, te wiži instinkti zet galwu un praja sawas teesibas, karāk ir meesas waldibas laiks. Karā zilwels

Gendale

Tschentschi.

1599. gabå.

Bateefig's nostohits. Tulfosjut L. G.

(4. turpinajums).

Kad Beatritsche pretojās wina nētreetneem noluhleem, wiņčh bes schehlasibas winu hita, tā ka nabaga meitene nevēhja wairs tahdu dīshwi išluret un nolehma jelot mahfas pecmēhram. Wan aissuhtija wina fwehtibai pahwestam ratsju, lūrā schehlojās par wiſam pahrestibam; tomehr jadomā, la Franzisko Tschentchi jau bij spehris folus schini leetō, jo fuhdības ratsis, la war redjet, nemaj naw nonahjis wina fwehtibas roldās; wiſmas winiņčh nebij atrodams pahwestia arkiwā, kad Beatritsche bij eemesta zeetumā, un winas aisslahwim wajadeseja scha rukta, ar kuru no jauna buhtu apširinati wiſi tee nedſirdete waras darbi, lahdi bij notilučhi Petrellas pilī. Waj tad wiſeem nel.uhtu ūlaidrs, la Beatritsche Tschentchi bij aissfargajutees pret rupju waru. Schi apfuhdība bij ūlaidita kopigi ar Beatritschi ari winas yamahtes Lulcrezijas wahrdā.

Kad ščis mehginajums kluva finame
Frānziskam Īchentīchi, wińsch bij gluschi

traks no dusmami un ayzahjäs ar-nelai-miaän seeeweetem webi nestreetnal.

Döthwe winam luwa nepanefama; lad winas bij nahluschas pee vahrliezi-
bas, ka winam welti gaidit us taisnibu
no pahwesta, lura galma laudis bij no-
virkli par Franziska Tschenischti naudu,
winas ihmifumä bij gatawas kertees pee
kahda lihdselka, lursch winas wehlak ee-
gahsa posid, bet lihds ar to ari darija
galu winu zeeschanam femes wirsfu.

Zafaka ari, la pasibstamais monsinjors Guerra beeschi weesojas Tschentschi vilt. Winsch bij leela auguma un toti daitsch no ißflata. Debeſſo winam bij veeschlihsruschas ſewiſchku ſpebju, ar apbrihnojamu weillibu faſneegt faſus reis ſprauſtos mehru. Bij jadomā, la winsch miyl Beatritſchi, la winsch noliks farwus muhla ſwahlus un apnems winu par ſeewu*); lai gan winsch ſlebpa ſawaſ juhtas, Franzifls Tschentichī tomehr ee-nyuda wiru, tadeht la winsch bij tuws draugs wiſeem wina behrneem. Nad monsinjors Guerra ſinaja, la finjora Tschentschi naw mabjā, winsch eeradás dahnu iſtabás un pawadija tur wairai ſtundas farunā ar winam un winas ſubdjeſa winam, zil breezmigi winas teek

*) Monsinjoreem pa leelakai dalai bij allauts
isstaatees no garidsneeku kahrtas un appregetees.

pasemotas. Kā war redset, tad Beatritische
vītmā buhs eedrofchinajufees atlaht wi-
nam kopigo planu. Pebz lahma laizina
wīnsch aysolijsas wīnām patibdsset; us
Beatritiches nerimistoschām lubgschanam
wīnsch, beidsot bij ar meeru runat ar
Dschialomo Tschentehšti var scho nodomu,
jo bes Dschialomo veekrīschunas netaš ne
bij eesahklams, tadehk fa wīnsch bij we-
zakais brahlis un gimenes galwa pebz
franziska.

Djchialomo bij weegli pahrrunajams veedalitees faswehrestibâ; tehwis ar winu apgahjâs sliki, winsch bij noleedfis wi-
nam katru wišmasalo palihdsibû, to Djchialomo fabpigi fajuta, jo winsch bij
prezejees un wiham bij feschi bedtri.
Wini nolehma fanahlt monsinjera Guerras
oils telpâs un tur aufpreest kabda kahriá
nogalinat Franzisku Tschentischli. Jauta-
numu vahrrunajot tila ewehrotas wihas
formalitates un pebz wiheim punkt em
sprakta atlauja no vamahtes un jaunas
neitenes. Kad lehmu us bij gataws,
veenojas usdot wina ifvildischam diweem
Franziska Tschentischli wafaleem, kuri winu
nahwigi enihda. Weens no wineem bij
Ularzio; tas bij labîrdigs zilwets, kuriç
no šrds peekhras Franziska nelaimigeem

Olimpio, knaas Kolonna bij eezechlis par
Bettrelas zeetolshna komendantu Neape-
s faralisié, bet Franzists Tschentfelsch,
uram bij milsigs eefpaids uj knaas, bij
rejauzees schini leera un wunsch bij tizi
dijts.

Ropā ar scheem laudim bij ifstrah-
ats ribžibas plans; un tā la abrī
trada, fa Romas gaifs Franziskam ir
mitigo un dewa wišam padomu nahlo-
ho wašaru pawadit minetajā Petrellaš
zetoſki, tad faswehrnekeem rūdas no-
voms iļletot Neapeles banditu valihsibū.
Slīm iu ujnehmās ūkatus ar wineem.
Lebz norūnas wineem bij jaapmetaš
petrellaš mesthos, tur wineem pasinos,
tad Franzisls Tschentchli isbrauz no Ro-
mas; tad wineem bij jazagubla Fran-
ks un japoanno wina gumeņei, ka wini
iſtwabinas winu til pret milīgu iſpiri-
hinas naudu; gumeņe no ūkaw puſes
jaadſeja cerihsotees tā, ka iſpiriſchanas
uma, neſkatotees us wiſam vuhlem,
ewur tilt eemalsata noteittā laikā, veiž
iū laupitajeem, kuri newarēs fagaudit
rūdas, wajadſeja iſpildit ūkawus drau-
nas un nogalinat Franzisku Tschentchli.

(Turnerat mehl.)

skolnezes tilai us meschu pastaigatees un tur cepasibstina ar svechajem fungem, tamehr leidjot eewed ari weesnizas un dshwokos. Bet tagad war nowehrot ori taijni preteju, pahraf aplaunojoschu parahdibu: godigas skutes sem pamestu skuku eespaida sahl eet us eelas wihsus fert. Sinamas fahras fungem garam ejot daschä laba loga war redsei skutus suhtot butschas, us eelas beschi redi netaunigas schestitulazijas. Lai nobinatu cepasibchanos, palaidnigolaks un droschakas skutes us eelas eet sinameem fungem lahti, peedahva ahbolutus, bonbongas. Un winas mas ja masam ari sawas beedrenes eewelt iihklos, lihds pa-westas teek pat masgadejas skutes.

No Eelschtreevijas pilsehtam esmu fanehmis wairakas wehstules. ka tur flitto reserwistu seewas, comehr wihi-mirsi par tehwiju Raibos nosiahstus lahot dsumumu insintis leekas, fa nepahr-warama wara, ka wed us dshrem mehra laika. Mehs koti mas sinam no ta, las perinas slusiba.

Par prostituziju waj usdshwi teeschi tur, kur zihnas armijas, es newaru rak-stit. Par to buhs dsirdets no privat-wehstulem. Bet to war gan fagit, ka ee-naidneeka eenemitos apgabaloos daudjas muhsu jaunawas buhs kritischas par upuri iswirubai. Es nedomaju formelu iswaroschanu, jo ta reti nahk preeskha, bet weenlaheschu usspeestu usdshwi ar teem, lam wra. Bet eenaideeka eenemito semi klahi noslehpumainibas plihwurs, par winu shkak wares runat tilai pehj-kara.

Tagad mums wehriba jagreesch us to, lai prostituzijas un weenlaheschu baudu usdshwe neisplatitos muhsu jeme, jo mora-ljsta pagrimschana ir bihstoma ne tilai preeskha meerigajam preeskheenam, bet ari preeskha uswaras. Bezakeem wajag zeeschak usraudst sawas meitas, godigam skudem atturet sawas beedrenes, jo tikumibas sinu muhsu jeme pahrdshwo-pahraf bihstamu lailmein. Tagad ne-weens nedriksit buht weenaldsigs peet-bojhu scheidribas lozelli pagrimschanu, jo suhdot tikumibai shai juku laila muhsu scheidriba ees pretim degenerazijai. Ari behglu nodalam jagabda par to, lai neweena behgle nebuhi speesta eet us celos, lai wihspreja nelaima neweena behgli nespesch pahrdot sawu mihlestib.

J. Lapijsch

Kreevija.

Jura ordna pasueegschana Keisara Majestatei

Osigioli 25. oktoberi Barstoje Selä, Aleksandra pilis, Keisarijo un Barisko ordnu kanzlera generaladjutanta grafa Frederiska klahbuhne noita no aktiivais armijas atbrauktu chä Wina Majestatei swihtas generalmajora knaja Baratiniska peenemischana, kurich stahn wirspawehl-neera generaladjutanta Iwanowa rihziba. Rajaam Baratiniskam bij laime sinot Wina Keisarijai Majestatei, la wirspawehlneels generaladjutants Iwanows komandejis winu nodot pehz weetejas Jura domes weenbaliga lehmuma wezañla Jura ordena kowaleera generaladjutanta Iwanowa wis-padewigi luhgumu, parahdit karaspelam leelo scheiniblu un preku usleekot Sew svehita Jura 4. schikras ordeni us statutu septiä pantia pamata. Pee iam knajam Baratiniskim zelos nometotees bij laime pasueegti Wina Keisarijai Majestatei weetejas Jura domes lehmumu un svehita Jura ordni.

Wina Keisara Majestatei telegraama deenvidu frontes armiju wirspawehlneelam 25. oktoberi 1915. gada:

Schodeen swihtas generalmajors knass Baratinisks nodewa Man svehita Jura 4. schikras ordeni un no jums pahstiiun deenvidus wakara frontes Jura domes luhgumu, lai Es usleeku Sew winu. Neis-safami aishgrahbis un eeprezzinats par ne-pelnius pagodinajumi esmu ar meeru nesti schanas trihs reises deena". Tagad,

lad mahja weesibas, nejaslimi tilai fain-neeks ar muguras sahjem un fainneze ar pakuhits wainu, bet sirgi, govis, suni un pat kakis aishrahjne. Un lab-sterdigam mahjas ahrstam, kurjch us sil-weli wahjibam ir radis statitees gaur pirksteem nahk palihga lopu ahrstam un parafta preeskha goviim konjaklu un preeskha siргem — likeerus, fa to war redsei no Terelas apgabala preeskheela pahwles. Kaukojeeshu lopu ahrsti plashcha mehrä parakstijuichi smalkos fchnabius preeskha lopeem.

Tagad nabaga dsehrajeem par postu minetä apgabala preeskheels noleeds schos weseligos dsehreenus, — ari preeskha lopeem! Un dsehrajus no winu slahpem neglahbs wairs ne purna un nagi sehrga!

Zaroflawa. Latwiech u-behgeli. Katru deenu wehl arveenu latweesdu behglu sche wairojas. Dih-woklus ne par lo newar atrast. Tilpat gruhti atrast labdu nodarboschanos. Ghadamas weelas arveenu wehl zetas Schejeenes latweesdu behglu palihdsibas komiteja mehgiina sawa uszhiiga preeskheela Neilanda lunga un komitejas rosi-gala dacvineela preesteria Kauvoa lunga wadiba laut ko lihdsit gruhtam stab-woklim, rihojootes ar pabalstu, ko wina sonchmusi no Latweesdu Zentralkomitejas. Azumurkli darbojas skola, kehrnu vatverfme un tagad atver darbnizas tur waretu nodarbinat lahdus, lam vis-truhzigakais slahwoklis. Lkt.

Harkova. Weeteja Latwiech u-Selzija seideen 17. oktoberi fariskoja „Strahdneela nama“ telpas otro teatra israhdi. Tita israhdi Andreja Upischa luga „Baljs un atbaljs“. Pee israhdes alteeri shys ar reszhisoru bija veelituchi dauds publes un tayebi ari topsvehle bij noslanota. Seiwschli labi sawas lomas isvildija A. Miglana (Anna) E. Boscha (Nasma) sfds, A. Reedrite (Sarinsh), Dr. Krause (Freese), Dr. Lihzits (Kulmanis), Dr. Grunte (Anots). Annas lomas tehnologai A. Miglans sfdsi vasneedsa putes. Namis bij gandris isvahrdots. Buhtu wehlaams, ka tilitu beeschali israhdes fariklotas. Pehe-deja laika tas noteek tilai pa weenai reisei mchnessi. Aymekletajs.

Rschewa. Twras gubernä. Latwiech u-behgeli un fabe edrisska di hwe. No apmehrnam 10.000 behateem latweesdu sche ir ap 4000. Suntaree apsahlli viljehita behogi, daschä behglu gineni sche apraluse tribs sawus peederigos. Par pilsehtas laberibzibui gabda mas. Deesgan plashchi darbojas pilsehtas behglu apgabdaschanas komiteja, bet pabalstu isfneedi shlus un satru deenu komitejas telpas redi raudoschus luhdsejus. Bahrtikas prethu mas un tas loti dabrgas, zukura ja sen wairs naw. Dshwollu naw neyavifam un tagad jaunus behglus wairs nemis ne-laisch vilfektä. Schinis deenä nodibijas „Latweesdu Bulzinsk“, kurich dibsumä fariblos latweesdu wakaru ar dsefman, teatri un balalaiku orkestri Bulzina preeskheeziba ir: G. Blum-Swaigines sfds, R. Gutmanis, R. Reek-sinsch, A. Sarinsk, J. Stuhrits un R. Wiklina. Sapulzes schimbrihsham noteek Swajines telpas, B. Spasskaya, A. Korczajinskoy.

Latviya. Jaunas behglu apgabdaschanas komitejas.

Mas-Straupe 21. oktoberi nodibijas weeteja behglu apgabdaschanas komiteja. Sdm.

Iann-Wahle. Wispahreja pa-gasta sapulze 19. oktoberi tika iswehleja weeteja behglu apgabdaschanas komiteja, lastahwosha no 10 personam. Komitejas lozelki no jawa widus iswehleja preeskha-stahwosha: preeskheels O. Elias, wina tbd mahju alus darijana stupri mode-

weetneels, skrihwers A. Sahlits, kaseeris I. Birsgals, sekretars, kolotajs A. Brandis. Bahrejee komitejas lozelki: J. Bernauts, P. Lapijsch, P. Rosenbergs, D. Ludwigs, J. Rudsts un D. Polikarps. Darbibaas rajons: weetejas pagasts, Pagasta jau registretas 173 behglu personas. Registracijas listes nofuhitas Behglu Apghadachanas Nodai pree L. P. K. Truhzigos dshwes apstahios: 13 gimes (ap 45 gimes lozelki). Pabalsts wajadzigs driksum. Behz sa-wahltam sinam pagasta wehl war ujmet ap 140 personu ar 3 siргem komiteja uolehma behglu behrn em (skoleneem) skaid ap 20 weeteja pagasta skola eerih-kot brihwi kovehdina chanu, apghadajot tos ar wajadzigm drehbem un apavam abr.

Wez-Benguli. Sekojot Latweesdu Palihdsibas komitejas usajinjam, Wez-Bengulu pagasta sapulze 10. oktoberi iswehleja komitejas lozelki, kuri tuhlin nahkojchajas deenä apbanga pagasta fainneebas, registreriot jau no-weetojuhos behglus, fa ari atshmejot wehl brihwas telpas preeskha behgleem. Ar apmeerina schanu wareja atshmei, ka behglu usnemshanas sinu Wez-Bengulu pagasta fainneeli naw palikuschi palatik bechchi peemineetam Deepas pagastam, jo par 28 fainneebam tika registretas 50 gimes, jeb kopu 175 dshreles, 55 siргi, 6 govis, bes tam wehl tika peetitost telpas apmehrnam 40—50 personam. No daschäm dsimenes malam nahk sinas par lipigam un zitam slinibam, towehr che wehl tamlihdsigi gadijumi netila atraisti.

Pastariis.

Mahju uhtrupes.

21. dezembri 1915. gadi, pulssien 10 no rihja Jurjewas meerteenechu nomi-tis isuhtrupetas shahdas lauku mahjas:

1) Irinas Gorjuchlinas un Hjodora Gouschtina mahjas pec Tähloweres-Wott-weres kroa mujschias Jurjewas aprini (Черный посадъ); eekihlata pec privat-personam par 12.840 rub.; hipotekas parads 12.840 rbi., privaatparads 1300 rbi.; pahrdoschanu novehrteta par 500 rbi.

2) Johannefa Germa „Babut“ mahjas, Jurjewas aprili pec Kogwertes mujschias, 21 dahlbers; mujschneku kredit-beedribu un pec privatpersonam parads 8600 rbi., parads baronam Nolkenam 523 rbi.; hipotekas parads 8600 rbi.; pahrdoschanu novehrteta par 500 rbi.

3) Pawila Mjaggi „Vinniae“ mahjas, Jurjewas aprili pec Künani mujschias (Бринкентоффъ); mujschneku kredit-beedribu un privatpersonam parads 11.200 rbi.; hipotekas parads, bes 290 rub. em privatparada, 11.200 rbi., novehrteta 500 rbi.

4) Johna Konstara obrolas gabals Jurjewa, Elisabetes eelä, pec Karlows mujschias; eekihlata pec privatpersonam par 4400 rbi.; privaatparads 35 rbi.; hipotekas parads 4400 rbi.; novehrteta par 300 rbi.

5) Johna Teppona obrolas gabals Jurjewa, Mehnenizas un Walerija eelä stuhti, pec Karlows mujschias; eekihlata pec privatpersonam par 6500 rbi.; privaatparadi — 2176 rbi.; hipotekas parads 6500 rbi.; novehrteta par 500 rbi.

6) Johna Hanka kola dsihwojamahja, 2 kleitis un 1 ichkuhnis pahrdamai aishweschana, Werowas apr. Karolas pagasta, us „Bastje Mendo“ mahjas semes; parads 136 rbi. ar prozentem un teeju isdewumeem; novehrteta par 50 rbi.

Kolbergi. Spitta sahdsiba. Bejas mujschias spitta dedsinatawa beidsa darbotees jau pehnsaja seemä un wijs wairums spitta ari bij pa wajaru aishgahdats prom. Bruhzi bij spitta palijis tilai nedauds spainu. Bet nesen atpolai sagli eelausjches pagrabä un spitta aishneushä.

— Mahjas alus tagad goda. Ta kui meeshi shogad paaugustchui labi, tbd mahju alus darijana stupri mode-

